

**АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ
ФІЛОЛОГІЇ ТА МЕТОДИКИ
ВИКЛАДАННЯ
ГУМАНІТАРНИХ
ДИСЦИПЛІН**

**Збірник
наукових праць**

2015

ББК 81.2
А - 43
УДК: 81. 243

Актуальні проблеми філології та методики викладання гуманітарних дисциплін: Збірник наукових праць. Наукові записки Рівненського державного гуманітарного університету. — Рівне: РДГУ, 2015. — 120 с.

Збірник наукових праць містить статті з актуальних проблем викладання іноземної мови, філології, теоретико-методологічних, культурологічних, літературознавчих, мовознавчих проблем спілкування.

Матеріали можуть бути корисними для науковців, працівників навчальних закладів, викладачів та студентів вищих педагогічних навчальних закладів.

РЕДАКЦІЙНА КОЛЕГІЯ:

Головний редактор:

Безкорвайна Ольга Володимирівна – доктор педагогічних наук, професор (Рівненський державний гуманітарний університет);

Заступник головного редактора:

Мороз Людмила Володимирівна – кандидат філологічних наук, професор (відповідальний редактор) (Рівненський державний гуманітарний університет).

ЧЛЕНИ РЕДАКЦІЙНОЇ КОЛЕГІЇ:

Вербець Владислав Володимирович – доктор педагогічних наук, професор (Рівненський державний гуманітарний університет);

Гронь Лариса Василівна – кандидат педагогічних наук, доцент (Рівненський державний гуманітарний університет);

Деменчук Олег Володимирович – доктор філологічних наук, професор (Рівненський державний гуманітарний університет);

Карпенчук Світлана Петрівна – доктор філологічних наук, професор, (Рівненський державний гуманітарний університет);

Коваль Ганна Петрівна – доктор педагогічних наук, професор (Рівненський державний гуманітарний університет);

Литвиненко Світлана Анатоліївна – доктор педагогічних наук, професор (Рівненський державний гуманітарний університет);

Малафійк Іван Васильович – доктор педагогічних наук, професор, член-кореспондент АПСН (Рівненський державний гуманітарний університет);

Михальчук Наталія Олександрівна – доктор психологічних наук, професор (Рівненський державний гуманітарний університет);

Ніколайчук Галина Іванівна – кандидат педагогічних наук, професор (Рівненський державний гуманітарний університет);

Павелків Роман Володимирович – доктор психологічних наук, професор (Рівненський державний гуманітарний університет);

Петренко Оксана Борисівна – доктор педагогічних наук, професор (Рівненський державний гуманітарний університет);

Постоловський Руслан Михайлович – кандидат історичних наук, професор, член-кореспондент Міжнародної слов'янської академії наук, ректор (Рівненський державний гуманітарний університет);

Романюк Світлана Констянтинівна – кандидат філологічних наук, доцент (Рівненський державний гуманітарний університет);

Сербіна Тетяна Георгіївна – кандидат філологічних наук, доцент (Рівненський державний гуманітарний університет);

Шугасва Людмила Михайлівна – доктор філософських наук, професор (Рівненський державний гуманітарний університет);

Ямницький Вадим Маркович – доктор психологічних наук, професор (Рівненський державний гуманітарний університет);

Затверджено Вченою радою Рівненського державного гуманітарного університету (протокол № 15 від 26.11.2015 р.).

За достовірність фактів, дат, назв і т. п. відповідають автори статей. Думки авторів можуть не збігатися з позицією редколегії. Рукописи рецензуються і не повертаються.

Адреса редакції: 33028 м. Рівне, вул. Остафова, 31. Рівненський державний гуманітарний університет

ISBN 966 — 7281 — 09 — 03.

© Рівненський державний гуманітарний університет, 2015

англійській мові, до утвердження в ній емоційно-оцінних компонентів. Вони можуть бути оформлені транспозицією частин мови, словоскладанням, а також шляхом контекстного (отже, ситуативного) уточнення. Прикладом цього може бути інтерпретація фрази "the glass is half-full empty / half-full" (напівпорожня / напівповна склянка). Ці дві фрази буквально позначають те саме явище, але в різних вимірах-оцінках: позитивною (напівповна склянка), або негативною, песимістичною (напівпорожня).

ЛІТЕРАТУРА:

1. *Заботкина В. Й.* Новая лексика современного английского языка. - М., 1989.
2. *Зацний А. П.* Неологізми англійської мови 80 - 90 років ХХ століття. - Запоріжжя, 1997.
3. *Каушанская В. Л. й др.* Грамматика английского языка. - М., 2006.
4. *Юшменко Н. Ф.* Неологізми в семантичних полях ад'єктивної лексики // П. Ковалик та актуальні проблеми словотвору. - Вил. XV-XVII. - Івано-Франківськ, 2007.- С 466-469.
5. *Клименко Н, Ф., Карпіловська С. А., Кисляк Л. П.* Динамічні процеси в сучасному українському лексиконі. - К., 2008.
6. www.merriam-webster.com/mfo/newwords09.htm.
7. www.oxforddictionaries.com.
8. www.urbandictionary.com/define.php?term=nom%20nom%20nom.
9. www.wordreference.com.

Резюме. В статті розглядаються неологізми англійського мови останніх років, які поповнюють семантичні поля актуальної лексики; проаналізована їх словообразовательна структура.

Ключевые слова: неологізм, семантичне поле лексики, словообразовательна структура.

The summary. The paper deals with neologisms in the Modern English language of recent years, which have enriched semantic fields of up-to-date vocabulary. It also offers an account of their word-building structure.

Key words: neologism, semantic field of vocabulary, word-building structure.

Одержано редакцією 18.11.2015 р.

УДК 371.315:821.112.2.02

Л. В. МОРОЗ, А. В. БАТИН, О. Ю. КОРОЛЬ

НІМЕЦЬКИЙ РОМАНТИЗМ: СОЦІАЛЬНО-ІСТОРИЧНІ ПЕРЕДУМОВИ ВИНИКНЕННЯ ТА МЕТОДИЧНІ СТРАТЕГІЇ ВИВЧЕННЯ

Резюме. У даній статті розглянуто соціально-історичні передумови появи німецького романтизму та виявлено методичні стратегії вивчення в середній і вищій школі. Узагальнено й систематизовано різні класифікації періодизації німецького романтизму, його основні риси.

Ключові слова: німецький романтизм, методичні стратегії, соціально-історичні передумови, періодизація, класифікація, Гейдельберзький гурток, Ієнський гурток.

Складові аспекти німецького романтизму та його соціально-історичні передумови виникнення в літературознавстві і методиці викладання зарубіжної літератури досліджено недостатньо, оскільки це зумовлено браком відповідних технологій вивчення цього питання як у загальноосвітніх школах (з профільним і безпрофільним навчанням), так і ВНЗ (для філологічних і нефілологічних спеціальностей навчальних закладів педагогічного спрямування). Уважного ставлення літературознавців останнім часом вимагає питання вивчення німецького романтизму як одного з провідних напрямів у літературі. Розв'язання даної проблеми започатковано у працях як вітчизняних, так і зарубіжних дослідників німецького романтизму: Н. Берковський «Романтизм в Німеччині» (1978), В. Ванслов «Естетика романтизму» (1966), Р. Габитова «Філософія німецького романтизму» (1978), В. Грешных «Художественная проза немецких романтиков» (2001), А. Дмитриев «Проблема иенского романтизма» (1975), В. Жирмунский «Немецкий романтизм и современная мистика» (1966), А. Карельский «Драма немецкого романтизма» (1992); Pikulik L. Frühromantik (1992), Schanze H. Romantik-Handbuch (1994), Schulz G. Romantik: Geschichte und Begriff (1996). Романтизм, зокрема німецький, є одним із малодосліджених напрямів розвитку літератури в Україні. Для сучасної методики викладання зарубіжної літератури вивчення німецького романтизму є актуальним, оскільки за радянських часів про романтизм як явище літератури замовчували. Лише за часів, коли Україна здобула незалежність, стало можливим дослідження розвитку німецького романтизму в культурному житті українського суспільства. Актуальність даної статті зумовлена необхідністю розроблення методичних вказівок для вивчення студентами та школярами особливостей німецького романтизму та його соціально-історичних передумов виникнення в контексті загальної літературної освіти. Відповідно до мети окреслено основні завдання:

- визначити основні риси німецького романтизму;
- дослідити соціально-історичні передумови виникнення німецького романтизму; узагальнити та систематизувати різні класифікації періодизації німецького романтизму;

- виявити оптимальну стратегію для заповнення понятійно-термінологічного поля студентів-філологів, учнів-читачів;
- запропонувати методичні рекомендації вивчення німецького романтизму як у загальноосвітніх школах, так і у ВНЗ.

Серед учених немає одностайності щодо чіткої періодизації німецького романтизму, це зумовлено соціально-історичними передумовами виникнення. Початок XIX ст. у Німеччині ознаменувався подіями, які вплинули на культурне життя країни. Науковці Г. Давиденко та О. Чайка виділяють такі передумови виникнення романтизму [3, с. 32]:

- світоглядні: ідеї братів Шлегелів, Ф. Шеллінга, І. Канта, Й. Фіхте;
- естетичні: сентименталізм, угруповання «Буря і натиск», творчість Й. Гете і Ф. Шіллера, теорія народності Гердера.
- історичні: історичні події в Європі, зокрема Велика Французька революція 1789-1794 рр. Німеччина I пол. XIX ст.
  - це країна, яка пережила духовне розчарування у Великій Французькій революції 1789-1794 рр. та потерпала від Наполеонівських військ.

Французька революція вважається головним переломним моментом в історії західних країн. Це пояснюється тим, що це була епоха переходу від абсолютизму до демократії та участю в цих процесах широких верств населення. Ідеологічну базу Революції забезпечили ідеї Просвітництва. Протягом 1789-1794 рр. Франція прийняла дві конституції та стала республікою. Французька революція внесла свої корективи в економічне та релігійне життя країни. Що стосується економічних свобод, то революція наголошувала на особистих свободах і негативно ставилася до колективного, тобто мова йде про те, що відбувається унеможливлення організації робітників, їх прав. Релігійне питання загострило невдоволення тієї частини населення, що розчарувалися в Революції. З 1790 р. починаються сутички між католиками та протестантами на півдні Франції. Питання про присягу стало причиною протиставлення на заході, там, де міста підтримували тих священників, що дали присягу, а села – тих, хто відмовлявся це зробити. Розчарування в ідеалах Великої Французької революції охопило багатьох романтиків та яскраво відбилася у їхній творчості. Революції не вдалося на краще перебудувати суспільство, встановити гармонію. Усе скінчилось насильством, «якобинською диктатурою» (радикальні демократи), в якій опинилося суспільство.

Після втрати Робесп'єра до влади прийшов Наполеон Бонапарт, який у 1803-1804 рр. ліквідував дрібні німецькі держави і створив Рейнський союз. Священна Римська імперія перестала існувати. 1807 р. після розгрому Пруссії до цього союзу приєдналася Західна Німеччина. 1813 р. відбулася битва під Лейпцигом («Битва народів»), у якій французи отримали поразку. Рейнський союз розпався. За рішенням Віденського конгресу в 1814-1815 рр. було створено Німецький союз, керівну роль у якому відігравала Австрія. Буржуазно-демократична революція 1848-1849 рр. у Німеччині потерпіла поразку. Період II пол. XIX ст. характеризується об'єднанням німецьких земель між державами- суперницями Австрією та Пруссією. Таким чином, національно-історичні, політичні, економічні умови розвитку Німеччини у XIX ст. відбилися на німецькій культурі в цей період, зокрема на романтизмі. Романтизм як літературний напрям виник наприкінці XVIII ст. у Німеччині та згодом поширився на інші країни Європи та Америки. Як зазначає вчений Ковалів Ю., визначальними для романтизму стали [7, с. 350]: заперечення логоцентризму, культу розуму, запровадження ідеалізму у філософії, історизму, апологія особистості, неприйняття егалітарності, обстоювання «аристо-кратизму духу», увага до фольклору, фантастики, екзотики у світі-хаосі. Романтики прагнули відійти від традицій класицизму, його канонів та захоплювалися почуттями для того, щоб виразити індивідуальність. Існуючі підходи щодо цього питання можна класифікувати так: I. (за Давиденко Г., Чайкою О.) [3, с. 33-34]:

- передромантизм – явища і тенденції в європейській літературі II пол. XVIII ст., які підготували ґрунт для розвитку романтизму;
- ранній романтизм (кін. XVIII – поч. XIX ст.) – доба Наполеонівських військ та період Реставрації. Представники: Е.Т.А. Гофман, Г. Гейне. Основні риси: – універсалізм; – зв'язок з філософією; – тяжіння до міфу; – протиставлення дійсності та ідеалу.

- розвинені форми (20-40 рр. XIX ст.) – Липнева революція у Франції, повстання у Польщі.
- пізній романтизм (після революції 1848 р.) – виявляються різні течії романтизму. II. (За Галичем О.) [2, с. 371]:

- Ієнська школа (брати Ф. та А. Шлегель, Л. Тік, Новаліс, В. Вакенродер);
- Гейдельберзька школа (брати Я. та В. Грімм, Л. Арнім, К. Brentano, І. Ейхендорф). Е.Т.А. Гофман, Г. фон Кляйст, Г. Гельдерлін, А. Шаміссо не належали до цих шкіл. III. (за Проніним В.) [14, с. 163]:

- Ієнський романтизм (1795-1805 рр.) – створена естетична концепція німецького романтизму та твори Ф. Шлегеля, Новаліса, Л. Тіка. Розум отожднюється з прагматизмом, герой – творчо обдарована людина, ідеї носять загальний характер.

- Гейдельберзький романтизм (1806-1815 рр.) – збирання та вивчення німецького фольклору.

Вищевиявлене, з позиції літературознавства, потребує методичного обґрунтування та вивчення в системі літературної освіти учнів-читачів і підготовці студентів-філологів. Для нас важливо визначити домінуючу стратегію, окреслити тактичні моделі засвоєння базових понять «романтизм», «німецький

романтизм», «Гейдель- берзький гурток», «Ієнський гурток» та з'ясувати дефініцію «стратегії», «методичні стратегії», «орієнтовна програма читацьких дій». Акме-розвиток літературознавчої компетентності майбутніх філологів можливий за умови вибудови таких стратегій, які сприятимуть заповненню, перш за все, теоретико-понятійного простору майбутнього фахівця на діяльній основі.

Формат стратегій, обраний нами, викликаний наявним протиріччям, яке виникло в психолого-педагогічній науці. Пізнавальна діяльність суб'єктів навчального процесу різними вченими моделювалася по-своєму: за концепцією Л. Виготського будь-яка психологічна функція спочатку утворюється як зовнішня форма діяльності, а потім інтеріоризується у внутрішній план свідомості. Поглиблене вивчення самого процесу переведення «зовнішнього у внутрішнє» привело вченого до трактування, що «клітинкою свідомості» є поняття. А розвиток понять – провідна ланка в розвитку психіки. Навколо процесу його формування і вибудовуються механізми інтеріоризації в «зоні найближчого розвитку», де особлива увага надається процесові навчання і взаємодії дитини й педагога. Але чіткої відповіді, ЯК перенести предметні дії якісно й забезпечити ефективне формування понять і «зони найближчого розвитку», стало предметом дослідження послідовників ученого.

У працях О. Леонт'єва акцент було зроблено на реальну діяльність суб'єкта, яка має бути усвідомлена. Отже, за О. Леонт'євим провідним фактором формування психіки є осмислена діяльність. За такої позиції відношення між діяльністю, дією й операцією мають перебувати у взаємозв'язку з основними елементами усвідомленої діяльності: мотив діяльності і цілі дії, цілі дії і результату операції, об'єкта дії і його предмета. Знову виникає питання: ЯК відбувається процес усвідомлення? На гостроту означеного питання звертав увагу С. Рубінштейн. Зміст психічної діяльності по-своєму розкрив П. Гальперін, запропонувавши спочатку визначити вимоги до майбутніх дій, систему властивостей/ ознак, за якими відбуватиметься формування цих дій і понять. У концепції П. Гальперіна базовим є аспект, який передбачає винайти засіб, який сприятиме, забезпечуватиме й убезпечуватиме без втрат перенести предметні дії у внутрішній план. Таким засобом є попереднє формування дій в о-мовленні (озвученні) без небезпосередньої опори на які-небудь матеріальні об'єкти. За теорією планомірно-поетапного формування розумових дій П. Гальперін виділив наступні етапи, які нами представлено в такий спосіб: умотивування читацької діяльності → орієнтовна основа дій читача (ООДЧ) → матеріалізована форма ООДЧ → гучне (голосове) соціалізоване о -мовлення ООДЧ → о-мовлення «про себе» читацьких дій → приховане мовлення як реалізація розумових дій на рівні автоматизації щодо вирішення проблемної ситуації. Аналіз вищезазначеного дає право нам стверджувати, що запропоноване дає можливість поєднати розумовий план дій і зовнішню діяльність, але формування зовнішньої заданості мисленнєвого (розумового) плану дій залишається більше на позиціях зовнішньої заданості. С. Рубінштейн уточнює позицію Л. Виготського, зазначаючи, що розвиток психічних функцій «зовнішнє ЧЕРЕЗ внутрішнє» передбачає, в першу чергу, знання внутрішніх механізмів пізнання й учіння, структуру та особливості психічних функцій, психічного світу суб'єкта в цілому. Відповідно маємо сьогодні розвивати дидактику й методику викладання літератури в середній і вищій школах, які спрямовані на розвиток внутрішньо орієнтованої по відношенню до особистості суб'єкта технології навчання. Зв'язковою ланкою діяльності й здібностей суб'єкта є стратегії, які, на нашу думку, забезпечують формування заданої/обраної компетенції як здатності суб'єкта до літературознавчої, аксіологічної, компаративної, пізнавальної, комунікативної, мовленнєвої і т. д. діяльності зокрема та літературної освіти взагалі.

Стратегічні методики, які активно ввійшли в практику середніх і вищих навчальних закладів, є нормою як для вітчизняних, так і світових освітніх просторів. Поняття «learning strategies» є базовим для дидактик Сполучених Штатів Америки, Великої Британії, методик, які впроваджуються колегами університету Ла Сап'єнца (Рим, Італія), Університету Варшава (Польща). Фундаментально стратегічні методики представлено: А. Плігіним у системі середніх навчальних закладів на рівні пізнавальних стратегій (Росія) [12; 13], О. Любашенко (лінгводидактичні стратегії навчання української мови студентів неспеціальних факультетів вищих навчальних закладів [9]). Названі дослідження засвідчують, що стратегії є організаційним засобом комунікації, які вибудовані за суб'єктно- діяльнісною парадигмою. Дефініція «стратегія» в методичі є ще не сталим поняттям. По-різному представлено його розуміння названими вченими. А. Плігін зазначає, що це конкретний набір і послідовність дій, який приведе до успіху та забезпечить внутрішній і зовнішній план дій суб'єкта; комплекс стратегій визначає конкретну здатність [12, с. 131; 379]. За О. Любашенко, «стратегія як лінгводидактичне поняття охоплює декілька рівнів суб'єктної взаємодії в навчанні: прогнозування дій та операцій, цілепокладання (рівень навчальної мети), визначення змісту навчання, вибір способів діяльності і спілкування викладача та студента.

У цьому розумінні стратегію потрактовано як проект навчання, мотиваційних ресурсів і того результату, який очікується» [9]. Виявлене змістове наповнення «стратегія», «методична стратегія» нами розуміється як особистісно зорієнтована програма читацьких дій суб'єктів літературної освіти, де посередником є художній твір (теоретико-літературне явище), у досягненні планованого кінцевого результату відповідно до наперед заданої системи навчальних цілей, спрогнозованих засобів і ресурсів, залучених зовнішніх і внутрішніх мотивів діяльності, мовленнєвого досвіду за самостійно або/і в співпраці визначеною тактикою, яка матеріалізується в парадигму, алгоритм, схему, модель, план і т. ін. А. Плігін додає такі рівні стратегії: поведінкова й мисленнєва; пізнавальні загальнонавчальні і спеціальні. В. Онацький для академічно обдарованих дітей в умовах загальноосвітньої школи виділяє чотири стратегії: прискорення, поглиблення,

збагачення, проблематизація [11]. Загальну класифікацію стратегій розроблено А. Плігіним у такому варіанті: 1) за рівнем деталізації задіяних елементів досвіду: мікростратегії, макростратегії, метастратегії, мегастратегії; 2) за сферою людської діяльності: загальні й спеціальні; 3) за специфічністю елементів стратегії: індивідуальні, універсальні; 4) за успішністю діяльності: ефективні, неефективні; 5) за кількістю суб'єктів діяльності: індивідуальні, групові, соціальні [13]. Типи лінгводидактичних стратегій навчання української мови студентів неспеціальних факультетів вищих навчальних закладів визначено О. Любашенко: 1) рецептивні стратегії слухання, читання; 2) продуктивні стратегії текстотворення; 3) трансформаційні стратегії [9].

ЛІТЕРАТУРА

1. Берковский Н. Я. Романтизм в Германии / Наум Яковлевич Берковский. – СПб. : Азбука-классика, 2001. – 512 с.
2. Галич О. А. Теорія літератури / Олександр Андрійович Галич. – К. : Либідь, 2006. – С. 370-378.
3. Давиденко Г. Й. Історія зарубіжної літератури XIX – поч. XX ст. /
4. Г. Й. Давиденко, О. М. Чайка – К. : Центр учбової л-ри, 2007. – С. 32-39.
5. История западноевропейской литературы. XIX век: Германия, Австрия, Швейцария / Под. ред. Ады Геннадьевны Березиной. – СПб. : Филол. фак. СПбГУ ; М. : Академия, 2005. – 240 с.
6. История немецкой литературы: В 5-ти томах. – Т. 3. 1790-1848 / Под. ред. И. И. Балашова, В. М. Жирмунского, Бориса Ивановича Пурищева и др. – М. : Наука, 1966. – 585 с.
7. Ковалів Ю. І. Літературознавча енциклопедія : У 2-х т. – Т. 1. – А-Л / Юрій Іванович Ковалів. – К. : Академія, 2007. – С. 214.
8. Ковалів Ю. І. Літературознавча енциклопедія: У 2-х т. – Т. 2. – М-Я / Юрій Іванович Ковалів. – К. : Академія, 2007. – С. 350-353.
9. Літературознавчий словник-довідник / Р. Т. Гром'як, Ю. І. Ковалів. – К. : Академія, 1997. – 751 с.

Резюме. В данной статье рассмотрены социально-исторические предпосылки появления немецкого романтизма и выявлены методические стратегии изучения в средней и высшей школе. Обобщены и систематизированы различные классификации периодизации немецкого романтизма, его основные черты.

Ключевые слова: немецкий романтизм, методические стратегии, социально-исторические предпосылки, периодизация, классификация, Гейдельбергский кружок, Йенский кружок.

The summary. The article views social and historical foundations of German Romanticism and discovers methodical strategies of its studying at the levels of secondary and higher education. Generalization and systematization of different classifications of German Romanticism's periods are carried out, the basic features of the literary phenomenon are singled out.

Key words: German Romanticism, methodical strategies, social and historical foundations, periodization, classification, Romanticism of Heidelberg, Romanticism of Jena.

Одержано редакцією 17.11.2015 р.

УДК:81'243 (07)

В. М. ТРОФІМЧУК

ТИПОЛОГІЯ РОЗВИТКУ МЕТОДИКИ ВИКЛАДАННЯ ІНОЗЕМНИХ МОВ В УКРАЇНІ ТА ЗА КОРДОНОМ

Резюме. В статті розглядаються основні напрямки європейської мовної політики, такі як багатомовність, професійно зорієнтоване володіння іноземною мовою, створення нових ефективних методів навчання з комунікативною спрямованістю. Інтеграція національної освіти в галузі навчання ІМ у світову систему освіти та європейські заклади освіти повинні здійснюватись з одного боку з урахуванням основних принципів державної освітньої політики в Україні, а з іншого боку цей процес вимагає врахування основних вимог європейської та світової мовної політики та пошуку нових, ефективних методів навчання.

Ключові слова: викладання іноземних мов, багатомовність, методи викладання, комунікативна спрямованість, галузь навчання, освітня політика, світова мовна політика.

У будь-який період свого розвитку система навчання іноземних мов повною мірою має відбивати основні тенденції освітньої політики держави на певному історичному етапі і насамперед якнайповніше реалізовувати мету освіти в цілому.

Інтеграція національної освіти, зокрема, навчання іноземних мов у світову систему освіти та європейські заклади освіти, пов'язані з навчанням іноземних мов, здійснюється з урахуванням основних принципів державної освітньої політики в Україні, таких як пріоритетність освіти, її демократизація, гуманізація та гуманітаризація, національна спрямованість, неперервність, багатокультурність і варіативність, відкритість

МИХАЛЬЧУК Н. О., ІВАШКЕВИЧ Е. З. CROSSCULTURAL COMMUNICATION AS A WAY TO DEVELOP INTERCULTURAL COMPETENCE	3
МОРОЗ Л. В., ПАШКО І. О. ЕЛІПТИЧНІ КОНСТРУКЦІЇ У НІМЕЦЬКІЙ ВІЙСЬКОВІЙ ДОКУМЕНТАЦІЇ	8
МОРОЗ Л. В., СКІБЧИК А. В. ДО ПРОБЛЕМИ ДОСЛІДЖЕННЯ УКРАЇНСЬКИХ ТА НІМЕЦЬКИХ ТЕРМІНОЕЛЕМЕНТІВ-ЛАТИНІЗМІВ: ЗІСТАВНИЙ АНАЛІЗ	11
РОМАНЮК С. К. РЕКЛАМА ЯК МІЖДИСЦИПЛІНАРНИЙ ОБ'ЄКТ А АНАЛІЗУ	15
БІГУНОВА С. А., ВАСИЛЬЧУК Н. В. ПОНЯТТЯ ПОЛІТИЧНОЇ КОРЕКТНОСТІ ТА ІСТОРІЯ ВИНИКНЕННЯ ДАНОГО ЯВИЩА	18
БІГУНОВА С. А., КРАЄВСЬКИЙ П. І. КОНФЛІКТ ЯК СОЦІАЛЬНО-КОМУНІКАТИВНЕ ЯВИЩЕ	20
БІГУНОВА С. А., ГЕРАСИМЧУК В. С. ENGLISH COOKING RECIPE AS A SPECIAL KIND OF TEXT	23
БІГУНОВА С. А., КОРЗІЄНКО Н. В. ЕТИМОЛОГІЧНІ ОСОБЛИВОСТІ ТОПОНІМІВ В АМЕРИКАНСЬКОМУ ВАРІАНТІ АНГЛІЙСЬКОЇ МОВИ	25
БІГУНОВА С. А., ГРЕБЕНЮК Ю. К. ЕКСПЛІКАЦІЯ ТЕОРІЇ КОНЦЕПТІВ У НАУКОВОМУ РОЗВИТКУ	27
ВЕРЬОВКІНА О. Є., ГОНТАР В. Є. ЗІСТАВНИЙ АНАЛІЗ ІРОНІЧНИХ ВИСЛОВЛЮВАНЬ АНГЛОМОВНОГО ТА УКРАЇНСЬКОГО ПОЛІТИЧНИХ ДИСКУРСІВ	29
ІВАШКЕВИЧ Е. Е. ОСОБЛИВОСТІ ХУДОЖНЬОГО ПЕРЕКЛАДУ (НА ПРИКЛАДІ ПЕРЕКЛАДУ О.ЛОГВИНЕНКОМ РОМАНУ Дж.Д.СЕЛІНДЖЕРА «НАД ПРІРВОЮ У ЖИТІ»)	34
КУШНІР Н. В. ЛІНГВО-СТИЛІСТИЧНІ ОСОБЛИВОСТІ ГЕНДЕРНО-СПРЯМОВАНОГО АНГЛОМОВНОГО РЕКЛАМНОГО ДИСКУРСУ	45
ЯСНОГУРСЬКА Л. М. ПРОЦЕС СЕМАНТИЗАЦІЇ КОМПОЗИТИВ В АНГЛІЙСЬКІЙ МОВІ: СУЧАСНИЙ АСПЕКТ	47
ЯСНОГУРСЬКА Л. М. СУЧАСНІ АСПЕКТИ ДОСЛІДЖЕННЯ КОМПОЗИТОЛОГІЇ В ДИСКУРСІ АНГЛІЙСЬКОЇ МОВИ	51
ЯСНОГУРСЬКА Л. М., ОПАНАСЮК І. О. ОСОБЛИВОСТІ ГЕНДЕРНО-МАРКОВАНОЇ ЛЕКСИКИ В ОЦІННИХ МАСКУЛІННИХ НОМІНАЦІЯХ (НА МАТЕРІАЛІ НІМЕЦЬКОЇ МОВИ)	56
ЯСНОГУРСЬКА Л. М., КУЦМУС О. В. ФУНКЦІОНАЛЬНИЙ АНАЛІЗ ОЗНАЧЕНЬ У ТЕКСТАХ НІМЕЦЬКОЇ ХУДОЖНЬОЇ ПРОЗИ	61
МОРОЗ Л. В., КРАЛЯ І. В. ДОСЛІДЖЕННЯ ДИСКУРСИВНИХ СТРАТЕГІЙ ПОМ'ЯКШЕННЯ ТА ДИСКРЕДИТАЦІЇ ЕВФЕМІЗМІВ	64
АНТЮХОВА Н. І., ЯЦЮРИК А. О. ПСИХОЛІНГВІСТИЧНІ ЗАСАДИ ФАСИЛІТАТИВНОГО СТАНОВЛЕННЯ ТВОРЧОГО ПОТЕНЦІАЛУ МАЙБУТНЬОГО ВЧИТЕЛЯ ІНОЗЕМНИХ МОВ	66
БЕЗКОРОВАЙНА О. В. ІГРОВІ ТЕХНОЛОГІЇ ЯК МЕТОД РОЗВИТКУ ТВОРЧИХ ЗДІБНОСТЕЙ ШКОЛЯРА НА ПОЧАТКОВОМУ ЕТАПІ ВИВЧЕННЯ АНГЛІЙСЬКОЇ МОВИ	72
МОРОЗ Л. В., ПАШКО І. О. ПРО РОЗРОБКУ НОВІТНІХ МЕТОДІВ ДИСТАНЦІЙНОГО НАВЧАННЯ ІНОЗЕМНИХ МОВ	75
ДУБРОВА А. С. ПРИНЦИПИ ІНТЕГРАЦІЇ У ПРОЦЕСІ НАВЧАННЯ ІНОЗЕМНІЙ МОВІ У ВНЗ	78
ГРОНЬ Л. В., ГУЗЬ С. М. КОМПЛЕКС ВПРАВ ДЛЯ ФОРМУВАННЯ АНГЛОМОВНИХ УМІНЬ АУДІЮВАННЯ ТА ЧИТАННЯ СТАРШОКЛАСНИКІВ	81
КОЗИЦЬКА О. А., ЮХИМЕЦЬ Т. В. СИТУАТИВНІ ВПРАВИ НА УРОКАХ УКРАЇНСЬКОЇ МОВИ	84
ДАНІЛОВА Н. Р. РОЛЬ ВИКЛАДАЧА У СИСТЕМІ ДИСТАНЦІЙНОГО НАВЧАННЯ У ВНЗ	86
ДЕНИСЮК Л. В. ЗАСТОСУВАННЯ КЕЙС-МЕТОДУ НА ЗАНЯТТЯХ З ІНОЗЕМНОЇ МОВИ ЗА ПРОФЕСІЙНИМ СПРЯМУВАННЯМ У ПРОЦЕСІ НАВЧАННЯ СТУДЕНТІВ НЕМОВНИХ СПЕЦІАЛЬНОСТЕЙ У ВНЗ	88
ДУБРОВА А. С. ДИСТАНЦІЙНЕ НАВЧАННЯ СТУДЕНТІВ-ЗАОЧНИКІВ ВИЩИХ МОВНИХ НАВЧАЛЬНИХ ЗАКЛАДІВ	90
КОВАЛЮК В. В. ПІДВИЩЕННЯ ЕФЕКТИВНОСТІ ВИКЛАДАННЯ ІНОЗЕМНИХ МОВ У ВИЩИХ НАВЧАЛЬНИХ ЗАКЛАДАХ	93
ПАВЕЛКІВ К. М. ДИСТАНЦІЙНЕ НАВЧАННЯ ІНОЗЕМНОЇ МОВИ ДЛЯ НЕМОВНИХ СПЕЦІАЛЬНОСТЕЙ У ВИЩІЙ ШКОЛІ	94
БАТАЛІЯ Л. О. ІННОВАЦІЙНЕ НАВЧАННЯ В АЛЬТЕРНАТИВНИХ ШКОЛАХ КРАЇН ЗАХІДНОСЛОВ'ЯНСЬКОГО СВІТУ	98
КОЧУБЕЙ О. С. ПСИХОЛОГІЧНИЙ АНАЛІЗ СТРУКТУРНИХ КОМПОНЕНТІВ ПЕРЕКЛАДАЦЬКОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ ФІЛОЛОГА	101
ТРОФІМЧУК В. М. ПРИНЦИП ОБОВ'ЯЗКОВОГО ВИКОРИСТАННЯ І РАЦІОНАЛЬНОГО СПІВВІДНОШЕННЯ АЛГОРИТМІЧНИХ, НАПІВЕВРИСТИЧНИХ ТА ЕВРИСТИЧНИХ НАВЧАЛЬНИХ ДІЙ ПІД ЧАС НАВЧАННЯ МОВЛЕННЄВОЇ КОМУНІКАЦІЇ	105
ВАСИЛЬКЕВИЧ С. С. СЛОВОТВОРЕННЯ ЯК ЗАСІБ ОФОРМЛЕННЯ НОВИХ СЕМАНТИЧНИХ ПОЛІВ ЛЕКСИКИ СУЧАСНОЇ АНГЛІЙСЬКОЇ МОВИ	107
МОРОЗ Л. В., БАТИН А. В., КОРОЛЬ О. Ю. НІМЕЦЬКИЙ РОМАНТИЗМ: СОЦІАЛЬНО-ІСТОРИЧНІ ПЕРЕДУМОВИ ВИНИКНЕННЯ ТА МЕТОДИЧНІ СТРАТЕГІЇ ВИВЧЕННЯ	110
ТРОФІМЧУК В. М. ТИПОЛОГІЯ РОЗВИТКУ МЕТОДИКИ ВИКЛАДАННЯ ІНОЗЕМНИХ МОВ В УКРАЇНІ ТА ЗА КОРДОНОМ	113

РІВНЕНСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ ГУМАНІТАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

**АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ ФІЛОЛОГІЇ
ТА МЕТОДИКИ ВИКЛАДАННЯ
ГУМАНІТАРНИХ ДИСЦИПЛІН**

Збірник наукових праць

Наукові записки
Рівненського державного гуманітарного університету

Заснований в 2009 році

Рівне – 2015

Наукове видання

АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ ФІЛОЛОГІЇ ТА МЕТОДИКИ ВИКЛАДАННЯ ГУМАНІТАРНИХ ДИСЦИПЛІН

Збірник наукових праць

Наукові записки Рівненського державного гуманітарного університету

Заснований у 2009 р.

Відповідальний редактор збірника: Петрівський Я.Б.
Відповідальний за підготовку збірника до видання: Мороз Л.В.
Технічний редактор: Ковалюк В.В.
Комп'ютерна верстка : Ковалюк В.В., Краля І.В., Ясногурська Л.М.

Підписано до друку 26.11.2015 р.
Формат 60x84 1/8. Папір офсетний № 1. Гарнітура Times New Roman. Друк різнографічний.
Ум. друк. арк. 24,02. Обл. вид. арк. 17,39. Наклад 100.

Адреса редакції: 33028 м. Рівне, вул. Остафова, 31
Рівненський державний гуманітарний університет.

Віддруковано в редакційно-видавничому відділі
Рівненського державного гуманітарного університету
33028 м. Рівне, вул. С.Бандери, 12, тел. 26-48-83

А – 43 Актуальні проблеми філології та методики викладання гуманітарних дисциплін: Збірник наукових праць. Наукові записки Рівненського державного гуманітарного університету. — Рівне: РДГУ, 2015. — 120 с.

ISBN 966 — 7281 — 09 — 03.

Збірник наукових праць містить статті з актуальних проблем викладання іноземної мови, філології, теоретико-методологічних, культурологічних, літературознавчих, мовознавчих проблем спілкування.

Матеріали можуть бути корисними для науковців, працівників навчальних закладів, викладачів та студентів вищих педагогічних навчальних закладів.

УДК: 81'243
ББК 81.2